



Tel: ++385 51 209 945, Fax: ++385 51 209 979
Veslarska ulica 5, 51000 Rijeka, OIB: 30123739908, IBAN: HR2324020061100608465
web: <http://rivrtdci.hr>, e-mail: info@rivrtdci.hr

**PROVEDBENI PLAN OTVARANJA
DJEČJEG VRTIĆA RIJEKA
u razdoblju od 11. do 24. svibnja 2020.**

SMJERNICE I DOKUMENTI ZA IZRADU PROVEDBENOG PLANA

Na osnovu preporuke koju je objavio Nacionalni stožer civilne zaštite Republike Hrvatske, a vezano uz otvaranje dječjih vrtića, Dječji vrtić Rijeka započet će s radom u periodu od 11. 5. do 24. 5. 2020., prema posebnim uvjetima te u ograničenom opsegu.

Provedbeni plan otvaranja vrtića za period od 11. 5. do 24. 5.2020., izrađen je prema Uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

<https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Upute-vrtici-i-skole-29-4-2020-finalno.pdf>

i Preporukama Ministarstva znanosti i obrazovanja

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Obrazovanje/KoronaInfo/Preporuka%20za%20rad%20s%20djecom%20rane%20i%20pred%C5%A1kolske%20dobi.pdf>.

S obzirom na specifičnost situacije te uvažavajući sve mjere i upute nadležnih tijela, Vrtić se maksimalno prilagodio potrebama roditelja koji su zaposleni i nemaju drugu mogućnost zbrinjavanja djece. Na mrežnoj stranici Vrtića objavljene su Upute za dovođenje djece u vrtić te Izjava

https://www.rivrtici.hr/sites/default/files/datoteke/izjava_11_05_-_pdf_obrazac.pdf

čijim su popunjavanjem te slanjem, roditelji iskazivali svoju potrebu za dovođenjem djeteta u određenim terminima. Rad je organiziran sukladno potrebama roditelja, a isto tako i potreba djece za dolaskom u poznate prostore. Ovoreno je 19 od ukupno 21 objekta (svi objekti osim PPO-a Radost i Topolino).

UPUTE HRVATSKOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Najvažnije odrednice Uputa HZJZ-a koje se odnose na dječje vrtiće su sljedeće:

- Boravak u vrtićima potencijalno može predstavljati veći rizik za zarazu djece s COVID-19 nego je to obiteljski dom, odnosno kućanstvo.
- Preporučuje se ostanak kod kuće djece i djelatnika s određenim kroničnim bolestima, kao i djece čiji roditelji/skrbnici ili ukućani imaju kroničnu bolest ili su starije životne dobi (65 i više godina).
- Potiče se ostanak kod kuće sve djece za koju se to može osigurati kako bi se u vrtiću moglo poštivati mjere fizičkog razmaka.

Sukladno uputama, odgojno-obrazovne skupine mogu imati najviše 9 djece.

Nakon formiranja skupina i početka rada 11. 5. 2020., nova se djeca neće primati u skupinu daljnjih 14 dana (uključujući neradne dane), što znači do 24. 5. 2020.

U skladu s navedenim, pripremljen je obrazac pisane izjave koju je u obvezi potpisati svaki onaj roditelj čije će dijete biti prijavljeno za dolazak u vrtić, čime će roditelj potvrditi kako je dijete zdravo (bez povišene tjelesne temperature i respiratornih simptoma), kako nije bilo u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 niti je pod sumnjom da bi moglo biti zaraženo ovom bolešću, potvrdit će zatim kako oba roditelja rade i nemaju drugu mogućnost zbrinjavanja djeteta i kako je upoznat s Uputama u cjelini. Obrazac pisane izjave, a ujedno i iskazivanja interesa i potrebe za korištenjem usluga ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, objavljen je na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Rijeka.

ORGANIZACIJA RADA

Slijedom podnesenih prijava roditelja utvrđena je sljedeća organizacija rada:

| CPO | PPO | JASLICE | | VRTIĆ | | UKUPNO BROJ SKUPINA | UKUPNO BROJ DJECE |
|------------------|------------------------------|-----------------|---------------|-----------------|---------------|---------------------------|-------------------------|
| | | BROJ SKUPINA | BROJ DJECE | BROJ SKUPINA | BROJ DJECE | | |
| Turnić | Krnjevo | 2 | 10 | 3 | 20 | 5 | 30 |
| | Turnić | 3 | 14 | 1 | 8 | 4 | 22 |
| | Mavrica | 1 | 4 | 2 | 10 | 3 | 14 |
| | Radost | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Pehlin | - | - | 1 | 6 | 1 | 6 |
| | Gardelin | 1 | 2 | 2 | 9 | 3 | 11 |
| | UKUPNO | 7 | 30 | 9 | 53 | 16 | 83 |
| Zamet | Krijesnica | 2 | 10 | 3 | 23 | 5 | 33 |
| | Srdoči | 1 | 4 | 2 | 10 | 3 | 14 |
| | Oblačić | - | - | 1 | 8 | 1 | 8 |
| | Zamet | 1 | 5 | 2 | 10 | 3 | 15 |
| | Mirta | 1 | 2 | 2 | 9 | 3 | 11 |
| | UKUPNO | 5 | 21 | 10 | 60 | 15 | 81 |
| Potok | Mlaka | 1 | 3 | 1 | 5 | 2 | 8 |
| | Podmurvice | 2 | 8 | 2 | 16 | 4 | 24 |
| | Potok | 3 | 11 | 4 | 25 | 7 | 36 |
| | Topolino (2 djece u Z.C.) | - | - | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | Zvonimir Cviić | 1 | 6 | 2 | 12 | 3 | 18 |
| | UKUPNO | 7 | 28 | 9 | 58 | 16 | 86 |
| Maestral | Belveder | 1 | 5 | 2 | 14 | 3 | 19 |
| | Gabbiano | - | - | 1 | 5 | 1 | 5 |
| | Rastočine | 2 | 7 | 3 | 19 | 5 | 26 |
| | Maestral | 1 | 6 | 2* | 9* | 3 | 15 |
| | Drenova | 2 | 7 | 4 | 32 | 6 | 39 |
| | UKUPNO | 6 | 25 | 12 | 79 | 18 | 104 |
| SVEUKUPNO | | 25 | 104 | 40 | 250 | 65 | 354 |

Jutarnja smjena odgojitelja koji obavljaju neposredni rad s djecom traje od 6:30 do 11:00 sati a popodnevna od 11:00 do 17:00 sati (bez preklapanja). Odgojitelji se dnevno izmjenjuju u smjenama.

Dežurni odgojitelj radi od 6:30 do 12:30 sati u jutarnjoj smjeni, a popodnevni od 11:00 do 17:00 sati te osim dočekivanja djece obavlja i ostale poslove kao npr. vodi brigu o evidenciji temperature djelatnika, javlja se na telefon itd.

UPUTE RODITELJIMA

- Prije dolaska u vrtić, kod kuće, roditelj treba djetetu izmjeriti tjelesnu temperaturu. U vrtiću mogu boraviti samo zdrava djeca, bez simptoma bolesti, kao što su povišena tjelesna temperatura, kašljanje, curenje iz nosa, upaljene oči, glavobolja, povraćanje, kožni osip, proljev i ostali simptomi bolesti.
- Potrebno je dijete dovesti u vrtić najkasnije do 8:00 sati. Ulazna vrata vrtića su zaključana pa je potrebno pozvoniti i pričekati.
- Dijete u vrtić dovodi jedna osoba. Kada je god moguće, u pratnji pojedinog djeteta uvijek je ista osoba ili se izmjenjuju dvije odrasle osobe.
- Ako je više roditelja došlo u isto vrijeme u krug vrtića, važno je poštivati preporuku o držanju fizičkog razmaka od dva metra.
- Dijete ujutro dočekuje odgojitelj, odnosno, dovodi dijete roditelju na ulaz vrtića prilikom odlaska. Roditelji ne ulaze u zgradu vrtića, no, sve informacije važne za njegovo dijete, razmijenit će s odgojiteljem.
- Prije ulaska u vrtić, dijete treba stati i dezinficira obuću na pripremljenoj dezbarijeri (podloga s dezinfekcijskim sredstvom za dezinfekciju obuće).
- Djeca ne dezinficiraju ruke i ne nose zaštitnu masku.
- Prije ulaska u odgojnu skupinu dijete će skinuti obuću i jaknu, oprati ruke i umiti se, pri čemu će mu pomoći odgojitelj.
- Roditelji vode brigu o higijeni odjeće i obuće djeteta.
- Preporuka je roditeljima da djetetu, koliko god je to moguće, prije dolaska u vrtić na primjeren način objasne navedene postupke.

UPUTE DJELATNICIMA ZA RAD S DJECOM U VRTIĆU ZA VRIJEME PANDEMIJE KORONAVIRUSA

Upute za rad stručnih djelatnika

- Prije dolaska na posao, kod kuće, svi djelatnici moraju izmjeriti tjelesnu temperaturu. Djelatnici na rad moraju doći zdravi, bez simptoma bolesti, kao što su povišena tjelesna temperatura, kašljanje, curenje iz nosa, upaljene oči, glavobolja, povraćanje, kožni osip, proljev i ostalih simptoma bolesti. Ako djelatnik ima povišenu tjelesnu temperaturu ili/i neke od simptoma bolesti, ne dolazi na posao, već se odmah mora javiti svom liječniku i o tome obavijestiti voditeljicu CPO-a.
- Svi su djelatnici dužni izmjeriti temperaturu beskontaktnim toplomjerom svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla i izmjerene vrijednosti upisivati u evidencijsku knjigu. Kod osobe s povišenom temperaturom izmjerenom beskontaktnim toplomjerom (37,2 °C i veća) preporučuje se mjerenje temperature i standardnim toplomjerom pod pazuhom pa se o povećanoj temperaturi zaključuje temeljem rezultata mjerenja pod pazuhom. U evidencijsku knjigu se upisuje i eventualna prisutnost respiratornih i drugih simptoma bolesti.
- Ako o se povišena tjelesna temperatura ili navedeni simptomi bolesti jave na radnom mjestu svi djelatnici su dužni postupiti po protokolu *Postupka kod sumnje na pojavu zaraze korona virusom (COVID-19) u dječjem vrtiću*: telefonom obavještava voditeljicu CPO-a, telefonom se javlja izabranom liječniku obiteljske medicine radi dogovora o testiranju na SARS-CoV-2 te radi utvrđivanja potrebe za bolovanjem i ne dolazi na posao.
- Svi su djelatnici dužni doći na posao petnaest minuta ranije.
- Kod dolaska na posao djelatnici su dužni poštivati fizički razmak od dva metra.
- U vrtić je dozvoljen ulazak samo djelatnicima raspoređenim na posao.
- Ulazak u objekt za djelatnike predviđen je na jednom ulazu. Ekonomski ulaz, ako u vrtiću postoji, koristi kuhinjsko osoblje.
- Na ulazu u objekt potrebno je dezinficirati obuću na pripremljenoj dezbarijeri (podloga sa dezinfekcijskim sredstvom za dezinfekciju obuće) i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom za ruke koji je pripremljen u dozatoru. Za dezinfekciju ruku dovoljan je jedan pritisak na dozator.
- Odmah nakon ulaska u vrtić potrebno je dezinficirati i vlastiti mobitel.
- Djelatnici u garderobi obuvaju obuću za rad. Potrebno je skinuti sav nakit, oprati ruke, svezati kosu ukoliko je duga, umiti lice i presvući se u odjeću za rad.
- Tijekom radnog dana potrebno je češće provjetriti prostorije (sobe dnevnog boravka, urede, hodnike) ili/i ako vremenske prilike dozvoljavaju, držati otvorene prozore.
- Zaštitne maske mogu se koristiti opcionalno, ali nisu obavezne (Upute za pravilno korištenje maski nalaze se na stranicama HZJZ-a i SZO-a).
- Nošenje zaštitnih rukavica u vrtiću nije preporučljivo. Prednost se daje učestalom pranju i dezinficiranju ruku.

- Dok se boravi u zajedničkom prostoru potrebno je održavati fizički razmak od 2 metra u svim smjerovima.
- Potrebno je paziti da se kod kašljanja i kihanja lice okrene od drugih osoba. Potrebno je izbjegavati dodirivanje lica, usta i očiju rukama.
- Nije dozvoljena naručivanje dostave hrane u objekt.
- Nakon radnog dana korištenu odjeću za rad treba kod kuće oprati i osigurati čistu za sljedeći radni dan.
- Dostavu za potrebe ustanove preuzimaju nadležni radnici ustanove na vanjskim vratima, a ulaz je dozvoljen iznimno serviserima i ostalim službama za čijim uslugama postoji neodgodiva potreba (što uključuje dosljednu provedbu protuepidemijskih mjera poput monitoringa vode za ljudsku potrošnju, zdravstvene ispravnosti hrane i sl.) uz obveznu mjeru dezinfekcije ruku i po potrebi nošenja zaštitne maske i zamjenske obuće (jednokratni nazuvci).

Rad u odgojnoj skupini

- U odgojno-obrazovnim skupinama boravi do devet uvijek iste djece i jedan odgojitelj. Nakon formiranja skupine djece, četrnaest dana od početka primjene ovih uputa uključujući neradne dane, ne primaju se nova djeca u skupinu.
- Za jednu skupinu djece brine jedan odgojitelj, odnosno dva (jutarnja i popodnevna smjena) bez „preklapanja“. Neposredni rad s djecom za jutarnju smjenu je od 6:30 do 11:30 sati, a za popodnevnu smjenu od 11:30 do 17:00 sati. Odvija se dnevna izmjena rada odgojitelja.
- Izbjegava se fizički kontakt djece iz jedne odgojne skupine s djecom drugih odgojnih skupina i drugim djelatnicima ustanove.
- Kako roditelji ne ulaze u zgradu vrtića, dijete će do odgojne skupine dopratiti dežurni odgojitelj. Matični odgojitelj dočekuje dijete i pomaže mu prije ulaska u odgojnu skupinu presvući se, oprati ruke i umiti se. Dežurni odgojitelj će također otpratiti dijete do izlaza iz vrtića kada po dijete dođe roditelj.
- Kada god je to moguće, pokušava se održavati preporučena fizička distanca.
- Odgojitelj potiče djecu da pri kašljanju i kihanju trebaju okrenuti lice od drugih osoba, da prekriju usta rukom (podlakticom) i da izbjegavaju dodirivanje lica, usta i očiju rukama.
- Odgojitelj potiče djecu na što češće i pravilno pranje ruku. Djecu je potrebno nadzirati kod pranja ruku, osobito prije konzumiranja obroka, nakon brisanja nosa, nakon korištenja toaleta, nakon dolaska s vanjskog prostora i kada su ruke vidno zaprljane.
- Odgojitelji će prostor i materijale u svojoj odgojnoj skupini prilagoditi zahtjevima epidemiološke situacije. U planiranju didaktičke opreme prednost treba dati materijalima glatkih i tvrdih površina koje se lako operu deterdžentom i vodom.

- U narednom razdoblju nije dopuštena upotreba materijala kao što su: kinetički pijesak, glina, kukuruz, riža i ostali rastresiti materijali, kao i igračke koje se ne mogu oprati deterdžentom (za suđe) i vodom te osušiti na zraku.
- Pranje i dezinfekciju korištenih igračaka odgojitelj vrši svakodnevno na kraju smjene (jutarnja i popodnevna). Za dezinfekciju koristi Medicarine tablete, po uputama proizvođača. Ako je moguće igračke treba osušiti na zraku i suncu. Izvršena dezinfekcija se evidentira u *Pedagošku dokumentaciju odgojno-obrazovne skupine*.
- Odgojitelj s djecom boravi što je više moguće vremena na vanjskom prostoru, odnosno većinu aktivnosti planira na balkonu, terasi i dvorištu vrtića, uključujući i uzimanje obroka.
- Stolovi se za jelo postavljaju na međusobnu udaljenost od dva metra. Djeca sjede uvijek na istom mjestu. Osoba koja donosi hranu ostavlja hranu na kolicima ispred ulaza u odgojnu skupinu. Odgojitelj će hranu unijeti u odgojnu skupinu. Treba dodatno voditi računa da djeca ne koriste zajedničke posude, šalice i pribor za jelo.
- Odgojitelj postavlja ležaljku za dijete koje ima potrebu za dnevnim odmorom. Ležaljke treba međusobno odvojiti tako da djeca leže na udaljenosti od dva metra i to svako dijete uvijek na istom mjestu. Djeca na ležaljka leže okrenuti naizmjenično glava - noge. Zamjena postelnog rublja obavlja se jednom tjedno.
- Potrebno je voditi računa da se odgojno-obrazovni rad što je više moguće organizira na vanjskom prostoru (maksimalno korištenje balkona, terasa i slično).
- Izbjegava se svaki ulazak drugih osoba (primjerice zbog čišćenja, popravka ili donošenja hrane) u prostoriju dok su prisutna djeca.
- Potrebno je da svi djelatnici pročitaju Upute za suzbijanje epidemije Covid-19 na ustanove ranog i predškolskog odgoja koje je izdao HZJZ i koje su dostupne u Zbornici vrtića kao i na mrežnim stranicama HZJZ-a i Dječjeg vrtića Rijeka. Svi se djelatnici pozivaju na odgovorno ponašanje na radnom mjestu i izvan radnog mjesta, u skladu s Uputama.
- U razdoblju od 11. 5. 2020. do prestanka izvanrednih epidemioloških mjera odgojno-obrazovni rad se odvija u izvanrednim uvjetima. Kod planiranja odgojno-obrazovnog rada odgojiteljima će pomoći smjernice i preporuke koje su pripremili stručni suradnici Dječjeg vrtića Rijeka:
 - o Preporuke za rad s djecom u vrtiću za vrijeme pandemije koronavirusa, A. Silov i J. Kuretić
 - o Smjernice odgojiteljima za vođenje pedagoške dokumentacije u razdoblju od 11.5.2020., Aktiv pedagoga DV Rijeka
 - o Preporuke za rad s odgojiteljima s djecom s teškoćama u razvoju u redovnim skupinama, Aktiv edukacijskih rehabilitatora DV Rijeka
 - o Preporuke za rad u ustanovama za rani i predškolski odgoj- tjelesna i zdravstvena kultura, Mirko Bilić Centić
 - o Pružanje podrške djeci uključenoj u posebne programe za djecu s teškoćama u razvoju DV Rijeka, A. Marić

Svi navedeni dokumenti dostupni su u Zbornicama vrtića i na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Rijeka, a po potrebi će se nadopunjavati.

Smjernice odgojiteljima za vođenje pedagoške dokumentacije

- Potrebno je zaključiti pedagošku dokumentaciju odgojne skupine za razdoblje : siječanj, veljača i ožujak. U tu knjigu napisati napomenu o obustavljanju rada vrtića od 16. ožujka do 11. svibnja.
- Od 11.5.2020 godine vodi se knjiga pedagoške dokumentacije odgojne skupine za tromjesečje: svibanj, lipanj, srpanj.
- Za svaku novoformiranu skupinu tim odgojitelja narednih 14 dana vodi knjigu pedagoške dokumentacije.
- Tromjesečni plan se ne piše.
- Tim odgojitelja redovito planira odgojno-obrazovni rad i navodi za koju djecu se planira (ime i prezime djeteta i skupina kojoj inače pripada).
- Tim odgojitelja piše dvotjedni plan za skupinu (na isti način kao što se i do sada pisalo).
- Obvezno je dnevno planiranje poticaja za sobu dnevnog boravka, terase i igrališta.
- Svakodnevno se pišu detaljna zapažanja za svu djecu, suradnja i nove informacije dobivene od roditelja, suradnja s drugim stručnim djelatnicima. Suradnja će se u pravilu odvijati telefonskim ili online putem.
- Svakodnevno se u knjigu pedagoške dokumentacije bilježe informacije o obavljenoj dezinfekciji didaktičke opreme i igračkaka.

Obvezno je unaprijed dogovoriti i isplanirati boravak i aktivnosti na vanjskom prostoru na nivou PPO-a (u kojem periodu dana (od – do) djeca pojedine skupine borave na dvorištu, terasi ili nekom drugom prostoru) jer je potrebno, koliko god je to moguće, izbjeći da djeca različitih odgojnih skupina dolaze međusobno u kontakt.

Preporuke za rad odgojitelja s djecom s teškoćama u razvoju u redovnim skupinama

U ovim specifičnim vremenima rad s djecom s teškoćama je svakako izazov za odgojitelje i sve ostale dionike odgojno-obrazovnog procesa u dječjem vrtiću. Tijekom globalne pandemije, jedan od najjeftinijih, najlakših i najvažnijih načina za sprječavanje širenja virusa jest često pranje ruku sapunom i vodom.

Nakon što je HZZJZ donio mjere za rad vrtića, donosimo još neke smjernice koje će olakšati i pomoći odgojiteljima u svakodnevnom radu. S obzirom na heterogenost u odnosu na vrstu i stupanj teškoća, ovo su neke okvirne smjernice.

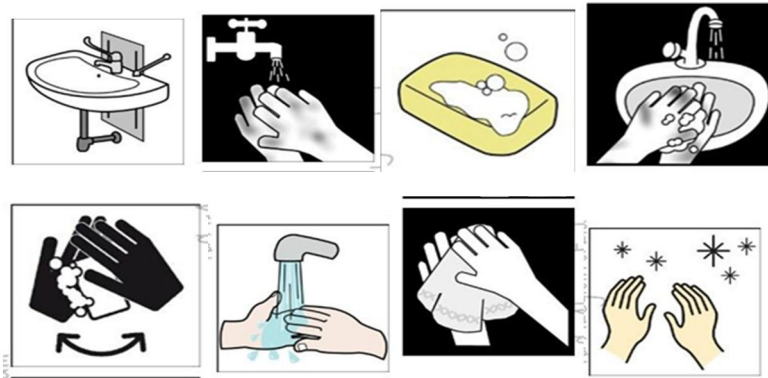
Djeca u vrtić dolaze u pratnji roditelja/skrbnika koji ne ulaze u prostor vrtića, već dijete predaju dežurnom odgojitelju, koji pomaže djetetu da obuje papuče te s djetetom ulazi u sobu dnevnog boravka. Prije ulaska u sobu dijete pere ruke - vodom i sapunom.

KAKO PRAVILNO OPRATI RUKU

Morate imati na umu da brzo utrlljavanje sapuna i ispiranje neće ukloniti sve tragove virusa s ruku. Umjesto toga, kako biste učinkovito oprali ruke, pratite ovaj postupak:

- Korak 1: Smočite ruke tekućom vodom
- Korak 2: Nanesite dovoljno sapuna da prekrije mokre ruke
- Korak 3: Temeljito istrljajte sve dijelove i površine ruku - uključujući stražnji dio ruku, između prstiju i ispod noktiju - najmanje 20 sekundi.
- Korak 4: Temeljito isperite tekućom vodom
- Korak 5: Osušite ruke čistom krpom ili ručnikom za jednokratnu upotrebu

Preporuka je da se u svakom sanitarnom čvoru stave **slike za pravilno pranje ruku** s obzirom da većina djeca s teškoćama informacije koje dobiju vizualnim putem puno brže i bolje usvajaju.



Prati ruke najmanje 20 do 30 sekundi. Kako biste lakše „mjerili vrijeme“ pokušajte otpjevati neku pjesmicu koju dijete voli ili brojalicu.

KADA TREBA OPRATI RUKU

Kako biste se u što većoj mjeri zaštitili od koronavirusa, obavezno perite ruke:

- Nakon puhanja nosa, kašljanja ili kihanja
- Nakon boravka vani
- Nakon dodirivanja površina i stvari
- Prije i nakon obavljanja nužde
- Prije i nakon jela
- Nakon što ste bacili smeće
- Nakon što ste mijenjali djeci pelene ili im pomagali u korištenju toaleta
- Kad su vam ruke vidno prljave

KAKO POMOĆI DJECI KOD PRANJA RUKU

Djeci možete pomoći da operu ruke olakšavajući im pranje ruku, na primjer, fizičkim vođenjem i postupnim smanjivanjem fizičke podrške. Možete im pranje ruku učiniti zabavnim, pjevajući im omiljene pjesme, dok im pomažete da protrljaju ruke.

Preporučene mjere socijalne izolacije daju najbolje rezultate u borbi protiv virusa, ali donose i veliku promjenu u svakodnevnoj organizaciji rada u vrtiću.

DNEVNA RUTINA

S djetetom osmislite realan dnevni raspored. Pri tom se preporuča korištenje **vizualnog rasporeda** - sličice ili slikovni materijal kao potpora razumijevanju onoga što slijedi. Dijelove rasporeda staviti na vidljivo mjesto dostupno djetetu u razini djetetovih očiju, kako bi dijete znalo što će se događati u kojem djelu dana. Pokušajte raspored napraviti tako da bude sličan onome koje je dijete ranije imalo u vrtiću (vrijeme obroka, vrijeme za igru, fizička aktivnost, mirne aktivnosti, odmor...). Uključite djecu u aktivnosti kroz jasno određene zadatke kao što su npr. postavljanje stola, igra u centrima- do dvoje djece, pokušati osigurati preporučenu socijalnu distancu. U raspored uključite aktivnosti u koje će biti uključena cijela skupina – poštujući socijalnu distancu među djecom koliko je to moguće. Važno je da dijete ima rutinu u dnevnom ritmu (jelo, spavanje, mijenjanje pelena, igre i aktivnosti) jer mu to pomaže predviđanju onog što slijedi i smanjuje napetost i stres.

Što više koristiti **socijalne rutine**. Iako je važno da bude izloženo govoru, povremeno u interakciji ne koristiti govor kako bi se usmjerio na socijalni aspekt interakcije. Povezivati rutine sa konkretnim situacijama-sada idemo jesti, slagati kocke, ljuljati se... Budite dosljedni jer djeci to daje osjećaje sigurnosti i smirenosti.

Ne zaboravite brinuti o sebi

Ne zaboravite da vam briga o sebi samima pomaže da se nosite sa stresom i pružite odgovarajuću podršku djeci.

Pripremite poticaje za aktivnosti

Napravite listu aktivnosti koje možete raditi u unutaršnjem prostoru i vani. Poželjno je boraviti što više na vanjskom prostoru ukoliko vremenski uvjeti dozvoljavaju. Koristite materijale i igračke koje se mogu prati i dezinficirati svakodnevno.

Pokušajte u dnevnu rutinu uključiti uravnotežen omjer fizičkih aktivnosti i mirnijih aktivnostima kao što su crtanje, bojenje, čitanje priča, pjevanje, slaganje slagalica/kockica te dnevni odmor.

Neka dijete odabere aktivnost i ne zaboravite da neka djeca nemaju sposobnost duge koncentracije na istu aktivnost.

Važno je da učenje kroz igru za dijete predškolske dobi bude pozitivno iskustvo.

Nepoželjna ponašanja- odgovorite konstruktivno

Imajte na umu da je ova situacija jednako teška i djeci i da će reagirati u skladu sa svojim godinama i stupnjem razvoja. Trudite se imati realistična očekivanja od djece jer će vam to pomoći da se na konstruktivan način nosite s nepoželjnim ponašanjima.

Kad ste suočeni s nepoželjnim ponašanjima koristite metode kao što su preusmjeravanje, time-out, umirivanje djeteta. Duže razdoblje karantene i boravka u četiri zida utječe na djetetov socio-emocionalni razvoj i djeca reagiraju u skladu sa svojim sposobnostima. Treba očekivati, poglavito kod djece s teškoćama u razvoju mogućnost da je došlo do regresije, neka ponašanja koje je dijete usvojilo treba učiti ispočetka, kod neke djece biti će izražena ponašanja u vidu ponovne adaptacije na vrtićko okruženje i sve to odgojitelji i stručnjaci koji rade s djecom trebaju imati na umu pri povratku djeteta s teškoćama u vrtić nakon ove izvanredne situacije.

Kako dijete motivirati - objasniti?

Najbolje je graditi igru i učenje s djetetom na njegovu interesu, a ne na onome što mi mislimo da dijete u ovom trenutku treba i mora naučiti. Ako slijedimo djetetov interes, ono je motiviranije, spremnije i brže će usvajati nove vještine.

Ako ga guramo ka svojim interesima dijete će odbijati, pokazat će neko od nepoželjnih ponašanja. Stoga slijedite njegove interese i vođenje, ne nametati.

Ukoliko dijete nije u stanju verbalno iskazati svoje želje i potrebe, to nikako ne znači da ih nema ili da ne osjeća situaciju oko sebe. Stoga je vrlo važno da djeci na primjeren i prilagođen način približimo i objasnimo novonastalu situaciju. To je moguće putem slikopriča, različitih slikovnih materijala, lutkama, kroz različite jednostavne igrokaze...Kada se obraćamo djetetu, upute neka budu kratke, jasne i razumljive. Ukoliko je potrebno ponovite uputu kako bi bili sigurni da vas je dijete razumjelo. Interpretirajte i verbalno popratite ono što dijete radi.

Strukturirana okolina - važno je da dijete zna gdje stoje predmeti i igračke kojima se želi igrati i gdje ih treba spremati. Na taj način razmišlja, uči , prisjeća se gdje predmeti stoje...

Dobro je uvijek djetetu pokazati što radimo - demonstrirati aktivnost, a potom ga nježno pozvati i potaknuti da se i ono uključi. Pokažite djetetu što se radi i što od njega očekujete primjerom. Nakon što pogleda zadatak (ubacivanje kocaka u kutiju, dodavanje lopte, skakanja po trampolinu) sam će možda prići zadatku ili ga izvesti uz malu potporu.

Sekvencioniranje zadataka

- jednostavne radnje/ igre djetetu daju sigurnost
- na taj način uočava pravila i u mogućnosti ih je usvojiti

U cilju razvoja združene pažnje i socijalnog uključivanja- igre koje imaju vidljiv početak i kraj, dovoljno kratke da mu održe pažnju i da u njima bude uspješan, te da se u istima može uključiti u vršnjačku igru s djecom u vrtiću.

Kada krenete u aktivnost dok ju ne završite, ne pričajte o nečemu drugom, ne obraćajte pažnju djetetu na nešto drugo, ne vadite nove igračke!

Ponavljanje igara i aktivnosti jer postepeno na taj način sve više uči o komunikaciji.

U komunikaciji koristite i jednostavne **geste** kao npr.:

- „molim“ kada želi piti napravite gestu, s njegovim rukama to isto učiniti i dobije brzo bocu, autić ili nešto što već voli
- „daj autić, loptu, bocu,...“ pokretom otvaranja - zatvaranja šake
- „nema“ uz pokret rukom se možete igrati ima-nema vlakića, lopte i skrivati ga
- „Ne“
- koristite i prirodne geste za „ustani“, „sjedni“ potapšate npr. stolicu

Poticati korištenje **pokazne geste**. Može se staviti omiljeni predmet u kutiju, zatvoriti je i poticati da pokaže prstom na kutiju te mu tada dati predmet (uz pokazivanje oduševljenja).

U radu s djecom s teškoćama važno je individualizirati pristup, te prilagoditi metode rada, sadržaj i aktivnosti djetetovim mogućnostima i sposobnostima.

Preporuke za rad s djecom uključenom u posebne programe za djecu s teškoćama u razvoju

Trenutna situacija s pojavom COVID-19 virusa koja uključuje iznenadne promjene u svakodnevnoj rutini, promjena stila života i povratak u vrtičko okruženje nakon dužeg vremenskog perioda predstavlja velike promjene za svu djecu.

Takvi i slični događaji (poput potresa, gubitka člana obitelji) nazivaju se kriznim događajima, što znači da su:

- iznenadni i/ili rijetki događaji koji su izrazito uznemirujući i stresni za većinu ljudi
- uključuju prijetnju ili doživljaj gubitka osoba, stvari ili vrijednosti važnih za osobu ili skupinu
- ljudi imaju osjećaj da ne mogu sami svladati (izaći iz krize) koristeći uobičajene mehanizme suočavanja
- ugrozili ljude na način da dovode do gubitka i uzrokuju osjećaj bespomoćnosti, gubitka kontrole i unutarnje ravnoteže

Nakon pojave kriznih događaja reakcije su različite kod svih osoba po jačini i vrsti pa tako i kod djece. To su normalne i uobičajene reakcije na neuobičajenu situaciju.

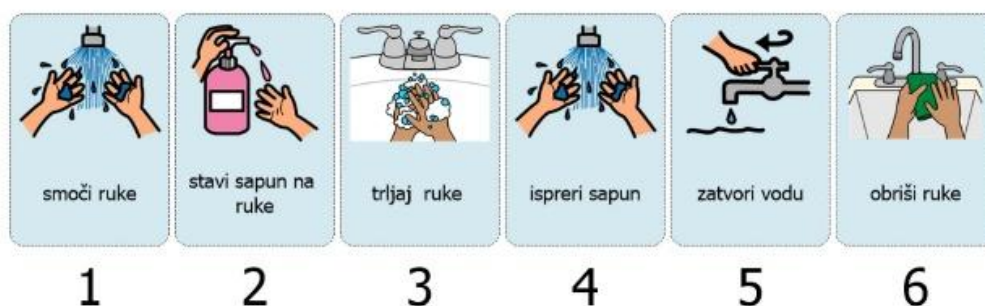
Djeci s teškoćama u razvoju, posebice onih koje uključuju teškoće na području govorno-jezičnog razvoja i komunikacije potrebna je dodatna podrška kako bi razumjeli zašto je potrebno promijeniti svakodnevne navike i uspješno se prilagoditi promjenama u svakodnevnoj rutini. Uzimajući u obzir da djeca s teškoćama u razvoju često ne mogu izraziti svoje osjećaje, strahove i zabrinutost govorom ni riječima važno je razumjeti ponašanja koji mogu biti znakovi povišene anksioznosti ili zabrinutosti. Oni mogu uključivati promjene u dnevnom ritmu spavanja ili hranjenja, povećanu pojavnost stereotipnih ponašanja ili eholalija, razdražljivost ili osjetljivost djeteta na manje promjene u okolini.



Ponovni povratak u vrtić nakon dužeg izbivanja može dovesti do pojave ponašanja koje upućuju na ponovni proces prilagodbe. S obzirom da trenutne mjere predostrožnosti ne omogućavaju roditeljima boravak u vrtiću/skupini podrška odgajatelja i rehabilitatora će biti od izuzetne važnosti. Iz tog razloga će rehabilitator ili odgajatelj u suradnji sa stručnim suradnikom psihologom kontaktirati roditelja/skrbnika prije samog dolaska u vrtić u cilju prikupljanja informacija o djetetovim ponašanjima i promjenama koje su se dogodile u protekla 2 mjeseca. S roditeljem će se dogovoriti način na koji će dijete pripremiti za ponovni dolazak u vrtić i promjene koje ga očekuju te točno vrijeme dolazaka i odlazaka iz vrtića. Dežurni odgajatelj podcentra dočekať dijete i roditelja ispred ulaza u vrtić te osigurati dovoljno vremena za ostvarivanje komunikacije s roditeljem i djetetom poštujući mjere socijalne distance. Ukoliko se kod djeteta primijeti povišeni strah od odvajanja od roditelja ili druga ponašanja koja upućuju na osjećaje uznemirenosti ili povišene anksioznosti, preporuka je da dijete ostane s roditeljem i taj dan ne boravi u vrtiću. U tom slučaju dogovoriti će se razgovor s roditeljima putem telefona s daljnjim smjernicama i savjetima kako bi se pružila podrška djetetu u razumijevanju trenutne situacije.

Temeljem dobivenih informacija od roditelja potrebno je planirati i ciljeve na koje ćemo se usmjeriti u narednom periodu. Prvi i osnovni cilj je stvaranje osjećaja emocionalne dobrobiti i sigurnosti kod djeteta i uspješno prihvaćanje novih promjena u svakodnevnoj rutini.

Temeljem procjene djetetovih vještina odredit će se i načini podučavanja ponašanja u cilju prevencije širenja zaraznih bolesti i očuvanja zdravlja (pravilno pranje ruku, kihanje ili kašljanje u maramicu ili rukav, održavanje socijalne distance). Vizualna podrška može se koristiti kako bi objasnili pravila i specifična ponašanja koja se trenutno očekuju u djetetovom okruženju. Pravila poput načina na koji ćemo pozdraviti osobu kada je vidimo, načina na koji ćemo stupiti u kontakt s prijateljima i članovima obitelji, koliko često i zašto moramo prati ruke su se promijenila. Korištenje vizualne podrška da bi objasnili nova očekivanja ili usvajanje novih vještina (npr. stavljanje maske) olakšat će usvajanje novih obrazaca ponašanja.



Dostupni materijali o pravilnom načinu pranja ruku, slikovnicama i socijalnim pričama s različitom tematikom koje mogu poslužiti nalaze se na mrežnim stranicama Dječjeg vrtića Rijeka.

U ovom posebno izazovnom razdoblju ne zaboravimo važnost rutina – one su ključ predvidljivosti i stvaranja osjećaja sigurnosti kod djeteta. Poštivajući upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 za ustanove ranog i predškolskog odgoja obrazovanja HZZJ planirati će se aktivnosti, dnevni ritam skupine (češći boravak na vanjskom prostoru, ritam objeda i popodnevnog odmora) uz očuvanje već postojećih i djeci poznatih rutina.

Za sve roditelje djece uključene u poseban program za djecu s teškoćama u razvoju nastavit će se pružati podrška psihološkog savjetovališta mailom (anita.maric@rivrtici.hr.).

Tjelesna i zdravstvena kultura

Shodno uputama HZJZ-a, HOO-a i MZO-a, možemo zaključiti:

Tjelesnu aktivnost organizirati primarno pridržavajući se preporukama o socijalnoj udaljenosti od min. 2m., izbjegavajući bliski kontakt.

PROSTOR:

- preporučuje se boravak djece na otvorenom prostoru, organiziranje aktivnosti na terasama ili dvorištu vrtića; imati na umu i zaštitu djecu od direktnog izlaganja suncu
- u zatvorenom prostoru osigurati i prije, a posebice poslije tjelovježbe, provjetranje prostorije
- uvijek kada je moguće, vježbanje upotpuniti glazbenom podlogom

SPORTSKA POMAGALA:

- u provedbi aktivnosti koristiti rekvizite GLATKIH, TVRDIH POVRŠINA (palice, obruči, kocke, plastične lopte) koje se poslije aktivnosti lako peru deterdžentom i vodom. Treba ih osušiti na zraku i izlagati ih utjecaju sunčevih zraka (ne pretjerano poradi slabljena same strukture pomagala)
- preporuka je ipak da glavno „pomagalo” bude DJETETOVO TIJELO

TRAJANJE AKTIVNOSTI/INTENZITET:

- Preporučeno trajanje aktivnosti je 5 min.
- Intenzitet aktivnosti slab, izbjegavajući bliski kontakt i dodir rukama očiju, nosa, usta
- Izbjegavati aktivnosti koje ubrzavaju i produbljuju disanje, svako brzo i intenzivno kretanje i pokret
- Primarni oblik rada je frontalni radu u mjestu, u uspravnom položaju, predložena metoda rada: imitacija, ilustracija, dramatizacija
- S grupom djece tjelovježbu provodi jedan odgojitelj, poštujući sve dane upute posebice o udaljenosti i ne miješanju djece različitih odgojnih skupina na vanjskom prostoru

SADRŽAJI AKTIVNOSTI:

- Hodanje, hodanje u mjestu, hodanje na i sa različitim zadacima u uspravnom položaju, hodanje u različitim smjerovima i pravcima
- OPV (opće pripremne vježbe) s ciljem razgibavanja pojedinih mišićnih skupina i regija (ruke i rameni pojas, trup, zdjelični pojas i noge)
- OPV (opće pripremne vježbe) s ciljem labavljenja pojedinih mišićnih skupina i regija (ruke i rameni pojas, trup, zdjelični pojas i noge)
- OPV (opće pripremne vježbe) s ciljem jačanja pojedinih mišićnih skupina i regija (ruke i rameni pojas, trup, zdjelični pojas i noge)
- OPV (opće pripremne vježbe) s predloženim spravama
- Jednostavni plesni koraci i plesne koreografije
- Vježbe pravilnog trčanja i hodanja u mjestu
- Jednostavne igre u mjestu

Izabrati kompleks od 5-8 kompleksnih vježbi, maksimalno je ponavljajući 8 puta. Uvijek ih upotpuniti nekom pričom, brojalicom, pjesmicom, ili nekim drugim zadatkom animacijom ili..... Shodno kratkom trajanju organizirane aktivnosti, istu bi bilo dobro ponoviti 2-3 x dnevno. Poslije svakog vježbanja obavezno je dobro oprati ruke. Djeca ne dezinficiraju ruke, dok se za odgojitelje preporučuje nakon pranja ruku.

UPUTE ZA RAD KUHINJSKOG OSOBLJA

- Prije dolaska na posao, kod kuće, svi djelatnici moraju izmjeriti tjelesnu temperaturu. Djelatnici na rad moraju doći zdravi, bez simptoma bolesti, kao što su povišena tjelesna temperatura, kašljanje, curenje iz nosa, upaljene oči, glavobolja, povraćanje, kožni osip, proljev i ostalih simptoma bolesti. Ako djelatnik ima povišenu tjelesnu temperaturu ili/i neke od simptoma bolesti, ne dolazi na posao, već se odmah mora javiti svom liječniku i o tome obavijestiti voditeljicu CPO-a.
- Svi su djelatnici dužni izmjeriti temperaturu bezkontaktnim toplomjerom svakodnevno kod dolaska i odlaska s posla i izmjerene vrijednosti upisivati u evidencijsku knjigu. Kod osobe s povišenom temperaturom izmjerenom bezkontaktnim toplomjerom (37,2°C i veća) preporučuje se mjerenje temperature i standardnim toplomjerom pod pazuhom pa se o povećanoj temperaturi zaključuje temeljem rezultata mjerenja pod pazuhom. U evidencijsku knjigu se upisuje i eventualna prisutnost respiratornih i drugih simptoma bolesti.
- Ako se povišena tjelesna temperatura ili navedeni simptomi bolesti jave na radnom mjestu svi djelatnici su dužni postupiti po protokolu Postupka kod sumnje na pojavu zaraze korona virusom (COVID-19) u dječjem vrtiću: telefonom obavještava voditeljicu CPO-a, telefonom se javlja izabranom liječniku obiteljske medicine radi dogovora o testiranju na SARS-CoV-2 te radi utvrđivanja potrebe za bolovanjem i ne dolazi na posao.
- Za ulazak u objekt djelatnici centralnih i područnih kuhinja koriste ekonomski ulaz.
- Prvi djelatnik u jutarnjoj smjeni priprema dezbarijeru (podloga sa dezinfekcijskim sredstvom za dezinfekciju obuće. (Koristiti Medicarine po uputama proizvođača).
- Svi djelatnici na ulazu u objekt dezinficiraju obuću i ruke, u garderobi oblače radno-zaštitnu odjeću i obuću i peru ruke. Iz radnog prostora se ne izlazi bez potrebe.
- Osobe koja donose hranu u odgojne skupine ostavljaju hranu na kolicima ispred ulaza u odgojne skupine. Potrebno je voditi računa o dostatnom broju posuda i pribora za jelo i šalica za piće.
- U radu treba primjenjivati sva pravila HACCP sustava.
- Nakon radnog dana korištenu radno-zaštitnu odjeću treba dati oprati u praonicu ustanove.

UPUTE ZA RAD SPREMAČICA

- Prije dolaska na posao, kod kuće, svi djelatnici moraju izmjeriti tjelesnu temperaturu. Djelatnici na rad moraju doći zdravi, bez simptoma bolesti, kao što su povišena tjelesna temperatura, kašljanje, curenje iz nosa, upaljene oči, glavobolja, povraćanje, kožni osip, proljev i ostalih simptoma bolesti. Ako djelatnik ima povišenu tjelesnu temperaturu ili/i neke od simptoma bolesti, ne dolazi na posao, već se odmah mora javiti svom liječniku i o tome obavijestiti voditeljicu CPO-a. Ako se povišena tjelesna temperatura ili navedeni simptomi bolesti jave na radnom mjestu svi djelatnici su dužni postupiti po protokolu Postupka kod sumnje na pojavu zaraze korona virusom (COVID-19) u dječjem vrtiću.
- Spremačice u garderobi obuvaju obuću za rad. Potrebno je skinuti sav nakit, oprati ruke, svezati kosu ukoliko je duga, umiti lice i presvući se u radno-zaštitnu odjeću.
- Odmah nakon ulaska u vrtić potrebno je dezinficirati i vlastite mobitele.
- Spremačica iz jutarnje smjene prva ulazi u objekt vrtića. Ona priprema dezbarijeru tj. podlogu s dezinfekcijskim sredstvom za dezinfekciju obuće. (Koristiti Medicarine, po uputama proizvođača). Sredstvo za dezbarijeru je potrebno mijenjati svaka tri sata (6:30, 9:30, 12:30, 15:30 i u 18:30 sati).
- Spremačica Prije odlaska s posla očisti dezbarijeru i pripremi posudu za otapanje sredstva za dezinfekciju (Medicarine) za sljedeći dan.

POSTUPAK KOD SUMNJE NA POJAVU ZARAZE KORONAVIRUSOM (COVID-19) U DJEČJEM VRTIĆU

➤ Postojanje sumnje na pojavu zaraze koronavirusom kod djeteta koje pohađa vrtić

ODGOJITELJ je dužan:

1. Kod naglog početka barem jednog simptoma respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, zimica, kašalj) telefonom pozvati zdravstvenu voditeljicu CPO-a ili voditeljicu Aktiva zdravstvenih voditelja na broj 099/8081802.
2. Zbrinuti dijete u udaljeni dio sobe dnevnog boravka (poleći na ležaljku, utopeliti, ponuditi napitak).
3. Stalno nadzirati zdravstveno stanje djeteta.
4. Odgojitelj i djeca ne napuštaju sobu dnevnog boravka do daljnjih uputa zdravstvene voditeljice.

ZDRAVSTVENI VODITELJ je dužan:

1. Zdravstvena voditeljica telefonom ili kroz zatvorena vrata prostorije (ako je u istom objektu) od odgojitelja prikuplja podatke o djetetu:
 - okolnosti koje su prethodile sadašnjem stanju djeteta
 - opće stanje djeteta (vrijednost tjelesne temperature, zimica, kašalj, curenje sadržaja iz nosa i njegove osobine, kratak dah, verbalna suradnja djeteta i ostali simptomi)
 - djetetovi roditelji/skrbnici (zaposleni/nezaposleni, mjesto/država zaposlenja).
2. Zdravstvena voditeljica naziva roditelja/skrbnika, obavještava ga o zdravstvenom stanju djeteta i provjerava podatke iz anamneze:
 - zdravstveno stanje djeteta prije dolaska u vrtić
 - pojava simptoma respiratornih bolesti kod ostalih ukućana
 - mogući kontakt s osobom zaraženom koronavirusom
 - relevantni podaci o roditeljima/skrbnicima (zaposleni/nezaposleni, mjesto/država zaposlenja, datum dolaska iz inozemstva).
3. Zdravstvena voditeljica stupa u kontakt s nadležnim pedijatrom djeteta i postupa po njegovim savjetima. O učinjenim postupcima zdravstvena voditeljica obavještava odgojitelja i roditelja/skrbnika djeteta.
4. **Ukoliko nadležni pedijatar nije dostupan, zdravstvena voditeljica stupa u kontakt s:**
 - dežurnim epidemiologom Epidemiološkog odjela Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (NZZJZ PGŽ) putem telefona broj **051/554-801** ili Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Županijski centar Rijeka (DUZS) putem telefona broj **112**.
5. Zdravstvena voditeljica obavještava odgojitelja i roditelja/skrbnika o uputama nadležnih službi.

6. Sva daljnja postupanja zdravstvena voditeljica provodi isključivo po uputama nadležnih službi.
7. Zdravstvena voditeljica sve podatke upisuje u zdravstveni karton djeteta.

➤ Postojanje sumnje na pojavu zaraze koronavirusom kod djelatnika vrtića

- za vrijeme radnog vremena

Kod pojave iznenadnih simptoma bolesti zaraženi djelatnik i sve prisutne osobe ostaju u istoj prostoriji u kojoj su se zatekli.

Telefonom se poziva zdravstvena voditeljica CPO-a ili voditeljica Aktiva zdravstvenih voditelja na broj 099/8081802.

Zdravstvena voditeljica stupa u kontakt s liječnikom obiteljske medicine zaražene osobe ili ostalim nadležnim službama (NZZJZ PGŽ ili DUZS).

Sva daljnja postupanja zdravstvena voditeljica provodi isključivo po uputama nadležnih službi.

- izvan radnog vremena

Dužnost je djelatnika kod kojeg se pojavi sumnja na pojavu zaraze javiti se telefonom liječniku obiteljske medicine ili dežurnom epidemiologu Epidemiološkog odjela Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (NZZJZ PGŽ) putem telefona broj 051/358-777 ili Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje, Županijski centar Rijeka (DUZS) na broj telefona 112.

Ako djelatnik ostaje u kućnoj izolaciji ili je hospitaliziran, telefonom obavještava voditeljicu CPO-a ili zdravstvenu voditeljicu bez obzira je li radni dan ili vikend.

Jedinstvena dežurna ordinacija za područje cijele Primorsko-goranske županije za pregled bolesnika pod sumnjom na zaraženost koronavirusom nalazi se u Cambierijevoj ulici te je dostupna 24 sata.

Sve informacije o koronavirusu mogu se dobiti na poseban broj 113.